

Podstawy programowania w języku Scala

Elementy programowania obiektowego (I)

Roman Dębski

Instytut Informatyki, AGH

9 marca 2022

Roman Dębski (II, AGH)

Podstawy programowania w języku Scala

9 marca 2022

1 / 35

Plan wykładu

- 1 Hierarchia typów w Scali
- 2 Klasy
- 3 Obiekty
- 4 Klasy abstrakcyjne, dziedziczenie
- 5 Cechy (traits), domieszki (mix-ins)
- 6 Typy strukturalne

Roman Dębski (II, AGH)

Podstawy programowania w języku Scala

9 marca 2022

2 / 35

Plan wykładu

- 1 Hierarchia typów w Scali
- 2 Klasy
- 3 Obiekty
- 4 Klasy abstrakcyjne, dziedziczenie
- 5 Cechy (traits), domieszki (mix-ins)
- 6 Typy strukturalne

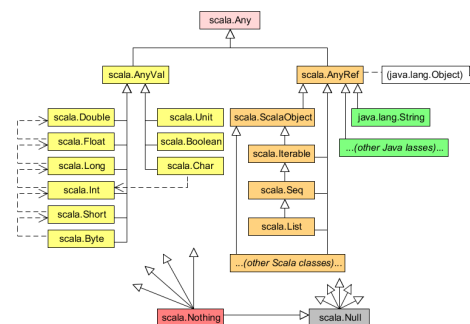
Roman Dębski (II, AGH)

Podstawy programowania w języku Scala

9 marca 2022

3 / 35

Hierarchia klas (typów) w Scali

Roman Dębski (II, AGH)

Podstawy programowania w języku Scala

9 marca 2022

4 / 35

Plan wykładu

- 1 Hierarchia typów w Scali
- 2 Klasy
- 3 Obiekty
- 4 Klasy abstrakcyjne, dziedziczenie
- 5 Cechy (traits), domieszki (mix-ins)
- 6 Typy strukturalne

Roman Dębski (II, AGH)

Podstawy programowania w języku Scala

9 marca 2022

5 / 35

Definicja klasy w Scali

```
class C1(val i: Int) {  
  println("Inside primary constructor (1)")  
  
  val attr1: Int = 3 * i + 4  
  
  println("Inside primary constructor (2)")  
  
  def m1(iP: Int) = 2 * iP + attr1  
  
  println("Inside primary constructor (3)")  
}
```

```
$ scala  
scala> new C1(3)  
Inside primary constructor (1)  
Inside primary constructor (2)  
Inside primary constructor (3)
```

Roman Dębski (II, AGH)

Podstawy programowania w języku Scala

9 marca 2022

6 / 35

Specyfikatory dostępu (pierwsza wzmianka)

Scala

```
class A {  
  val a1: String = "a3"  
  private val a2: Int = 42  
  protected var a3: Double = -0.5  
  
  def m1(m1P1: Int): Int = 42 * m1P1 + a2  
  private def m2() = 5 * a2  
  protected def m3() = a3  
}
```

Java

```
public class A {  
  private final java.lang.String a1;  
  private final int a2;  
  private double a3;  
  public java.lang.String a1();  
  private int a2();  
  public double a3();  
  public void a3_$eq(double);  
  public int m1(int);  
  private int m2();  
  public double m3();  
  public A();  
}
```

domyślnie: Java - package, Scala - public

Roman Dębski (II, AGH)

Podstawy programowania w języku Scala

9 marca 2022

7 / 35

Parametry konstruktora głównego* (I)

```
class A(val i: Int)
```

```
class A(var i: Int)
```

*primary constructor

```
public class A {  
  private final int i;  
  public int i();  
  public A(int);  
}
```

```
public class A {  
  private int i;  
  public int i();  
  public void i_$eq(int); // i_-=...  
  public A(int);  
}
```

Roman Dębski (II, AGH)

Podstawy programowania w języku Scala

9 marca 2022

8 / 35

Parametry konstruktora głównego (II)

```
class A(i: Int, d1: Double) {  
  def m1 = d1  
}
```

```
public class A {  
  private final double d1;  
  public double m1();  
  public A(int, double);  
}
```

```
class A(iP: Int,  
        dP: Double,  
        private val sP: String) {  
  private val i = iP  
  val d = dP  
}
```

```
public class A {  
  private final java.lang.String sP;  
  private final int i;  
  private final double d;  
  private java.lang.String sP();  
  private int i();  
  public double d();  
  public A(int, double, java.lang.String);  
}
```

Roman Dębski (II, AGH)

Podstawy programowania w języku Scala

9 marca 2022

9 / 35

Własne wersje metod dostępowych

```
class Person(private var _age: Int) {  
  def age = {  
    println("age getter working")  
    _age  
  }  
  def age_ = (newAge: Int) = {  
    _age = newAge  
    println("age setter working")  
  }  
}  
object Appl { // objects are discussed later  
  def main(args: Array[String]) {  
    val p = new Person(10)  
    println(p.age)  
    p.age = 15 // p.age_=(15)  
    println(p.age)  
  }  
}
```

```
public class Person {  
  private int _age;  
  private int _age();  
  private void _age_$eq(int);  
  public int age();  
  public void age_$eq(int);  
  public Person(int);  
}
```

```
$ scala Appl  
age getter working  
10  
age setter working  
age getter working  
15
```

Roman Dębski (II, AGH)

Podstawy programowania w języku Scala

9 marca 2022

10 / 35

Konstruktor prywatny

```
class A private (val i: Int,  
                 var d: Double,  
                 s: String) {  
  def m = s  
}
```

```
public class A {  
  private final int i;  
  private double d;  
  private final java.lang.String s;  
  public int i();  
  public double d();  
  public void d_$eq(double);  
  public java.lang.String m();  
  private A(int, double, java.lang.String);  
}
```

Roman Dębski (II, AGH)

Podstawy programowania w języku Scala

9 marca 2022

11 / 35

Konstruktory pomocnicze* (I)

```
class A(val i: Int) {  
  def this() = {  
    this(0)  
    println("Some more code...")  
  }  
  def this(d: Double) = {  
    this(d.toInt)  
    println("Some more code...")  
  }  
}
```

```
public class A {  
  private final int i;  
  public int i();  
  public A(int);  
  public A();  
  public A(double);  
}
```

*auxiliary constructors

Roman Dębski (II, AGH)

Podstawy programowania w języku Scala

9 marca 2022

12 / 35

Konstruktory pomocnicze (II)

```
class A private (val i: Int) {  
  def this() = {  
    this(0)  
    println("Some more code...")  
  }  
}
```

```
public class A {  
  private final int i;  
  public int i();  
  private A(int);  
  public A();  
}
```

```
class A private (val i: Int) {  
  private def this() = {  
    this(0)  
    println("Some more code...")  
  }  
}
```

```
public class A {  
  private final int i;  
  public int i();  
  private A(int);  
  private A();  
}
```

Roman Dębski (II, AGH)

Podstawy programowania w języku Scala

9 marca 2022

13 / 35

Konstruktory pomocnicze (III)

Zamiast wielu konstruktorów pomocniczych

```
class Person(val name: String = "", val age: Int = 0)
```

Wywołanie konstruktora klasy nadrzędnej (napisanej w Javie)

```
class Square(x: Int, y: Int, width: Int) extends  
  java.awt.Rectangle(x, y, width, width)
```

Roman Dębski (II, AGH)

Podstawy programowania w języku Scala

9 marca 2022

14 / 35

@BeanProperty

```
import scala.beans.BeanProperty  
  
class JavaBeanC(@BeanProperty var field: Int) {  
  def m1 = 2 * field  
}
```

```
public class JavaBeanC {  
  private int field;  
  public int field();  
  public void field_$eq(int);  
  public void setField(int);  
  public int m1();  
  public int getField();  
  public JavaBeanC(int);  
}
```

Roman Dębski (II, AGH)

Podstawy programowania w języku Scala

9 marca 2022

15 / 35

?

```
public class C1 {  
  private final int a1;  
  private double a2;  
  public int getA1() { return a1; }  
  public double getA2() { return a2; }  
  public void setA2(double a2) {  
    this.a2 = a2;  
  }  
  public int m1(int x) { return 2 * x; }  
  public C1(int a1) { this(a1, 0); }  
  public C1(int a1, double a2) {  
    this.a1 = a1;  
    this.a2 = a2;  
  }  
}
```

```
class C1(a1: Int, a2: Double) {  
  def this(a1: Int) = { this(a1, 0) }  
  def m1(x: Int) = { 2 * x }  
  // a)
```

```
class C1(val a1: Int, var a2: Double) {  
  def this(a1: Int) = { this(a1, 0.0) }  
  def m1(x: Int) = { 2 * x }  
  // b)
```

```
class C1(val a1: Int, var a2: Double) {  
  def this(a1: Int) = { this(a1, 0) }  
  def m1(x: Int) = 2 * x  
  // c)
```

Roman Dębski (II, AGH)

Podstawy programowania w języku Scala

9 marca 2022

16 / 35

Plan wykładu

- 1 Hierarchia typów w Scali
- 2 Klasy
- 3 Obiekty
- 4 Klasy abstrakcyjne, dziedziczenie
- 5 Cechy (traits), domieszki (mix-ins)
- 6 Typy strukturalne

Kompilacja obiektu* w Scali

```
object O1 { val iVal = 10; private var dVar: Double = _
            def m1 = iVal * dVar
            private def m2(p1: Int) = p1 * iVal }
```

```
public final class O1$ {
  public static final O1$ MODULE$;
  private final int iVal;
  private double dVar;
  public static {};
  public int iVal();
  private double dVar();
  private void dVar_$eq(double);
  public double m1();
  private int m2(int);
  private O1$();
} // O1$.class
```

```
public final class O1 {
  public static double m1();
  Code:
    0: getstatic      #16 //Field O1$.MODULE$:LO1$;
    3: invokevirtual #18 //Method O1$.m1:()D
    6: dreturn
  public static int iVal();
  Code:
    0: getstatic      #16 //Field O1$.MODULE$:LO1$;
    3: invokevirtual #22 //Method O1$.iVal:()I
    6: ireturn
} // O1.class
```

* scala object vs. java singleton

Parametry konstruktora obiektu ???

```
object O2(iP: Int) {
  def m1 = iP
} // O2.scala

$ scalac O2.scala
O2.scala:1: error: traits or objects may not have parameters
object O2(iP: Int) {
  ~
  one error found
```

Obiekt "towarzyszący" (companion object)

```
class C1(val i: Int) {
  def mC1 = i * C1.pmC1(2 * i) // private!
  private def pmC1(a: Int) = i * a
}
object C1 {
  def mOC1(a: Double, inst: C1) =
    a * inst.pmC1(3) * inst.i
  private def pmOC1(b: Int) = 5 * b
}
object Appl {
  def main(args: Array[String]) {
    val c1Inst = new C1(2)
    print("c1Inst.mC1 = " + c1Inst.mC1)
    println(" ", C1.mOC1 = " +
              C1.mOC1(2.5, c1Inst))
  }
}

public class C1 {
  private final int i;
  public static double mOC1(double,C1);
  public int i(); public int mC1();
  public int C1$$pmC1(int); public C1(int);
  public C1(int); }

public final class C1$ {
  public static final C1$ MODULE$;
  public static {};
  public double mOC1(double, C1);
  public int C1$$pmOC1(int);
  private C1$(); }

$ scala Appl
c1Inst.mC1 = 40, C1.mOC1 = 30.0
```

Metoda apply() [por. rodzina wzorców "Factory"]

```
class C1 private (val i: Int) {}
object C1 {
  def apply(i: Int = 1) = new C1(i)
  def apply(d: Double) = new C1(d.toInt)
}
object Appl {
  def main(args: Array[String]) {
    println(C1(3).i)
    println(C1().i)
    println(C1(4.7).i)
  }
}

public class C1 {
  private final int i;
  public static int apply$default$I();
  public static C1 apply(double);
  public static C1 apply(int);
  public int i();
  public C1(int);
}

public final class C1$ {
  public static final C1$ MODULE$;
  public static {};
  public C1 apply(int);
  public C1 apply(double);
  public int apply$default$I();
  private C1$();
}

$ scala Appl
3
1
4
```

Obiekt aplikacji (+App trait)

```
object Main {
  def main(args: Array[String]) {
    println("Aloha!")
  }
}

object Main extends App {
  println("Aloha!")
}

object Main {
  def main(args: Array[Any]) {
    println("Aloha!")
  }
} // *

$ scalac Main.scala # version *
Main.scala:1: warning: Main has a main method with parameter type Array[String],
but Main will not be a runnable program.
Reason: main method must have exact signature (Array[String])Unit
object Main {
  ~
  one warning found
```

Plan wykładu

- 1 Hierarchia typów w Scali
- 2 Klasy
- 3 Obiekty
- 4 Klasy abstrakcyjne, dziedziczenie
- 5 Cechy (traits), domieszki (mix-ins)
- 6 Typy strukturalne

Klasy abstrakcyjne: atrybuty i metody abstrakcyjne

```
class AbstrC(val i: Int) {
  private val theAnswer = 42
  def absrM1(d: Double): Double
}
```

```
$ scalac AbstrC.scala
AbstrC.scala:1: error: class AbstrC needs to be abstract,
since method absrM1 is not defined
class AbstrC(val i: Int) {
  ~
  one error found
```

```
class AbstrC(val i: Int) {
  val theAnswer: Int
  def absrM1(d: Double): Double =
    d * theAnswer }

$ scalac class.scala
... error: class AbstrC needs to be abstract
since value theAnswer is not defined
...
```

```
abstract class AbstrC(val i: Int) {
  val theAnswer: Int
  def absrM1(d: Double): Double
}
```

```
public abstract class AbstrC {
  private final int i; public int i();
  public abstract int theAnswer();
  public abstract double absrM1(double);
  public AbstrC(int); }
```

Dziedziczenie: redefinicja (overriding) metod

```
abstract class AbstrC1(val i: Int) {
  val theAnswer: Int
  def m1(d: Double): Double = d * theAnswer }

abstract class AbstrC2(i: Int) extends AbstrC1(i) {
  override def m1(d: Double) = theAnswer.toDouble }

class ConrC1(i: Int) extends AbstrC2(3 * i) {
  override val theAnswer: Int = 42 }

class ConrC2 extends AbstrC2(2) {
  override val theAnswer: Int = 44
  override def m1(d: Double): Double = d + theAnswer }

public abstract class AbstrC1 {
  private final int i; public int i();
  public abstract int theAnswer();
  public double m1(double);
  public AbstrC1(int); }

public class ConrC1 extends AbstrC2 {
  private final int theAnswer;
  public int theAnswer();
  public ConrC1(int); }

public class ConrC2 extends AbstrC2 {
  private final int theAnswer;
  public int theAnswer();
  public double m1(double);
  public ConrC2(); }
```

Roman Dębski (II, AGH)

Podstawy programowania w języku Scala

9 marca 2022

25 / 35

Plan wykładu

- 1 Hierarchia typów w Sali
- 2 Klasy
- 3 Obiekty
- 4 Klasy abstrakcyjne, dziedziczenie
- 5 Cechy (traits), domieszki (mix-ins)
- 6 Typy strukturalne

Roman Dębski (II, AGH)

Podstawy programowania w języku Scala

9 marca 2022

26 / 35

Traits* & mix-ins: przykład (1/3)

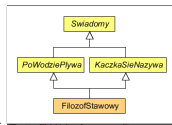
```
trait Swiadomy { def istotaBytu = "" }

trait PoWodziePlywa extends Swiadomy {
  private val vMax = 0.4 // m/s
  def plywaj() = println("Plywam, plywam (z predkoscia " + vMax + " m/s)")
  override def istotaBytu = "Po wodzie plywam. " + super.istotaBytu }

trait KaczkaSieNazywa extends Swiadomy {
  override def istotaBytu = "Kaczka sie nazywam. " + super.istotaBytu }

class FilozofStawowy extends PoWodziePlywa with KaczkaSieNazywa {
  override def istotaBytu = "Plywam, wiec jestem! (" + super.istotaBytu + ")" }

* vs. Java 8 default methods (motivation, state, linearization,...)
```


Roman Dębski (II, AGH)

Podstawy programowania w języku Scala

9 marca 2022

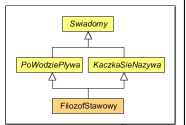
27 / 35

Traits & mix-ins: przykład (2/3)

```
class StworzenieBoze

object Appl {
  def main(ags: Array[String]) {
    val folozof = new FilozofStawowy
    println(folozof.istotaBytu)
    folozof.plywaj()
    val chibaRiba = new StworzenieBoze with PoWodziePlywa with KaczkaSieNazywa
    println(chibaRiba.istotaBytu)
    val nieRiba = new StworzenieBoze with KaczkaSieNazywa with PoWodziePlywa
    println(nieRiba.istotaBytu) } }

$ scala Appl
Plywam, wiec jestem! (Kaczka sie nazywam. Po wodzie plywam. )
Plywam, plywam (z predkoscia 0.4 m/s)
Kaczka sie nazywam. Po wodzie plywam.
Po wodzie plywam. Kaczka sie nazywam.
```


Roman Dębski (II, AGH)

Podstawy programowania w języku Scala

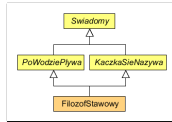
9 marca 2022

28 / 35

Traits & mix-ins: przykład (3/3) [new Class with T1 with T2 → kod JVM]

```
public final class Appl$$$anon$1 extends StworzenieBoze
implements PoWodziePlywa, KaczkaSieNazywa {
  private final double PoWodziePlywa$$$vMax;
  public java.lang.String KaczkaSieNazywa$$$super$istotaBytu();
  public java.lang.String istotaBytu();
  public double PoWodziePlywa$$$vMax();
  public java.lang.String PoWodziePlywa$$$super$istotaBytu();
  public void PoWodziePlywa$$$setter_$PoWodziePlywa$$$vMax_$eq(double);
  public void plywaj();
  public Appl$$$anon$1();
}

public final class Appl$$$anon$2 extends StworzenieBoze
implements KaczkaSieNazywa, PoWodziePlywa {
  private final double PoWodziePlywa$$$vMax;
  // ...
}
```


Roman Dębski (II, AGH)

Podstawy programowania w języku Scala

9 marca 2022

29 / 35

(Re)definicja "operatorów"

```
trait Int2DVec {
  val x1: Int
  val x2: Int
  def +(other: Int2DVec): Int2DVec
  def unary_- : Int2DVec
}

object Int2DVec {
  def apply(x1: Int, x2: Int): Int2DVec =
    new Int2DVecImpl(x1, x2)

  private class Int2DVecImpl(val x1: Int, val x2: Int)
  extends Int2DVec {
    override def +(other: Int2DVec): Int2DVec =
      Int2DVec(x1 + other.x1, x2 + other.x2)
    override def unary_- : Int2DVec =
      new Int2DVecImpl(-x1, -x2)
    override def toString() =
      "(" + x1.toString + ", " + x2.toString + ")"
  }
}

$ scala Appl
v2 - v1 = (10,20)
```

```
object Appl {
  def main(ags: Array[String]) {
    val v1 = Int2DVec(1, 2)
    val v2 = Int2DVec(11, 22)
    println("v2-v1="+(v2+(-v1)))
  }
}
```

Roman Dębski (II, AGH)

Podstawy programowania w języku Scala

9 marca 2022

30 / 35

Traits → JVM, przykład (1/3)

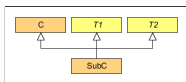
```
trait T1 {
  val valT1: Int
  var varT1: Int
  def ft1: Int
}

trait T2 {
  val valT2 = 2
  def ft2 = 10 * valT2
}

class C(val a1: Int) {
  def fc = a1 * a1
}

class SubC(a1: Int)
extends C(a1) with T1 with T2 {
  override val valT1 = 3
  override var varT1 = 4
  override def ft1 = valT1 * varT1
}

C
|
+--> «interface» T1
|   int valT1()
|   int varT1()
|   void varT1_$eq(int)
|   int ft1()
|
+--> «interface» T2
|   void T2_$setter_$valT2_$eq(int)
|   int ft2()
|   int ft2()
|
+--> «abstract» T2$class
|   -> «const» int valT1
|   -> «const» int varT1
|   -> «const» int valT2
|   -> «const» int ft2(T2)
|   -> «const» void $init$(T2)
|   int valT2()
|   void T2_$setter_$valT2_$eq(int)
|   int ft2()
|   int varT1()
|   int varT1_$eq(int)
|   int ft1()
|   int ft2() {
|   //...
|   T2$class.ft2(T2)
|   }
| }
```


Roman Dębski (II, AGH)

Podstawy programowania w języku Scala

9 marca 2022

31 / 35

Traits → JVM, przykład (2/3)

```
trait T2 {
  val valT2 = 2
  def ft2 = 10 * valT2
}

public interface T2 {
  public abstract void T2_$setter_$valT2_$eq(int);
  public abstract int valT2();
  public abstract int ft2();
}

public abstract class T2$class {
  public static int ft2(T2);
  public static void $init$(T2);
}

trait T1 {
  val valT1: Int
  var varT1: Int
  def ft1: Int
}

public interface T1 {
  public abstract int valT1();
  public abstract int varT1();
  public abstract void varT1_$eq(int);
  public abstract int ft1();
}
```

Roman Dębski (II, AGH)

Podstawy programowania w języku Scala

9 marca 2022

32 / 35

Traits → JVM, przykład (3/3)

```
trait T1 {  
  val valT1: Int  
  var varT1: Int  
  def fT1: Int  
}  
trait T2 {  
  val valT2 = 2  
  def fT2 = 10 * valT2  
}  
class C(val a1: Int) {  
  def fC = a1 * a1  
}  
class SubC(a1: Int)  
  extends C(a1) with T1 with T2 {  
  override val valT1 = 3  
  override var varT1 = 4  
  override def fT1 = valT1 * varT1  
}
```

```
public class SubC extends C implements T1, T2 {  
  private final int valT1;  
  private int varT1;  
  private final int valT2;  
  public int valT2();  
  public void T2$setter_$valT2_$eq(int);  
  public int fT2();  
  public int valT1();  
  public int varT1();  
  public void varT1_$eq(int);  
  public int fT1();  
  public SubC(int);  
}
```

Plan wykładu

- 1 Hierarchia typów w Scala
- 2 Klasy
- 3 Obiekty
- 4 Klasy abstrakcyjne, dziedziczenie
- 5 Cechy (traits), domieszki (mix-ins)
- 6 Typy strukturalne

Typy strukturalne (vs. duck typing*)

```
trait Quackable {  
  def quack(): Unit  
}  
class Duck extends Quackable {  
  override def quack() =  
    println("Quack, quack,...")  
}  
class J23 {  
  def quack() = {  
    print("Quack, quack... ")  
    println("J-23 znowu nadaje!")  
  }  
}
```

```
object Appl {  
  def quack(duckLike: {def quack(): Unit}) = {  
    import scala.language.reflectiveCalls  
    duckLike.quack()  
  }  
  def main(args: Array[String]) {  
    quack(new Duck)  
    quack(new J23)  
  }  
}
```

```
$ scala Appl  
Quack, quack,...  
Quack, quack,... J-23 znowu nadaje!
```

*Jeśli chodzi o kaczkę i kwacze jak kaczkę, to musi być kaczką

nie dynamiczne, a statyczne typowanie (deklaracja duckLike: {def quack(): Unit} → błędy w czasie kompilacji, a nie wykonania)